

Sygn. akt I C 572/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: stażysta Agnieszka Kostrzewa

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2017 roku w Łodzi

sprawy z powództwa G. Ł.

przeciwko T. M.

o zapłatę:

1. uchyla nakaz zapłaty z dnia 18 lutego 2015 roku wydany przez tutejszy Sąd w sprawie I Nc 111/15 w całości i powództwo oddala;
2. nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 572/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 lutego 2015 roku G. Ł. reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od T. M. kwoty 26.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Pełnomocnik wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. W uzasadnieniu pozwu podano, że w dniu 20 grudnia 2011 roku pozwany wystawił na zlecenie powoda weksel własny bez protestu na kwotę 26.000 zł płatną 15 marca 2012 roku w Ł., którego posiadaczem jest powód. Pozwany nie wykupił weksla w terminie ani po wezwaniu go do wykupu.

/pozew k. 2-4/

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 18 lutego 2015 roku wydanym pod sygnaturą akt I Nc 111/15 Sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości.

/nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 11/

W dniu 12 marca 2015 roku T. M. zaskarżył powyższy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym sygn. akt I Nc 111/15 w całości wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty, oddalenie powództwa, wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Nadto pozwany wniósł o zwolnienie go od kosztów sądowych z uwagi na niemożność ich poniesienia bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania siebie i rodziny. W uzasadnieniu pozwany podniósł zarzut wygaśnięcia zobowiązania wynikającego z weksla z uwagi na fakt, iż pozwany w dniu 7 lutego 2013 roku wpłacił powodowi kwotę 10.000 zł tytułem zwrotu

pożyczki, której weksel był zabezpieczeniem, na dowód czego pozwany załączył oświadczenie z dnia 17 lutego 2013 roku opatrzone podpisem J. Ł..

/zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 15-16/

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2015 roku Sąd oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych w całości.

/postanowienie k. 26/

W piśmie procesowym z dnia 30 listopada 2015 roku pełnomocnik powoda popierał żądanie pozwu w całości wskazując, że dokument dotyczący zapłaty kwoty 10.000 zł., na który powołuje się pozwany nie jest związany z zobowiązaniem wynikającym z zabezpieczenia wekslowego. Pełnomocnik zaprzeczył jakoby pozwany spełnił roszczenie zabezpieczone wekslem w jakiegokolwiek części.

/pismo procesowe pełnomocnika powoda k. 59/

W piśmie procesowym z dnia 4 lutego 2016 roku pozwany podtrzymał twierdzenie, że roszczenie powoda zabezpieczone przedmiotowym wekslem wygasło na skutek zwrotu kwoty udzielonej przez powoda pożyczki, dodatkowo wskazując, że weksel własny wystawiony w dniu 20 listopada 2011 roku został podarty przez pozwanego w obecności powoda co w ocenie pozwanego oznacza, że pozwany spełnił w całości zobowiązanie wynikające z zadłużenia wobec powoda.

Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2017 roku po wywołaniu sprawy stawił się pełnomocnik powoda oraz pełnomocnik pozwanego. Powód i pozwany nie stawili się. Pełnomocnik pozwanego okazał zaświadczenie od lekarza specjalisty chorób wewnętrznych, z którego wynikała niezdolność pozwanego do pracy w dniach od 27 stycznia 2016 roku do dnia 6 lutego 2017 roku i wniósł o odroczenie rozprawy oraz o oddalenie powództwa oświadczając, że jest posiadaniem dokumentów dotyczących spłaty zobowiązań wynikających z weksli będących przedmiotem niniejszej sprawy.

/elektroniczny protokół rozprawy z dnia 30 stycznia 2017 roku k. 125/

Na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2017 roku bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że suma z weksla została spłacona na dowód czego złożył do akt oświadczenie powoda z dnia 8 marca 2015 roku oraz pokwitowanie z dnia 10 marca 2015 roku. Jako ewentualny podnosił zarzut potrącenia w związku z faktem, że spłacona kwota 30.000 zł dotyczyła weksla objętego pozwem w niniejszej sprawie.

Powód ani jego pełnomocnik nie stawili się.

/elektroniczny protokół rozprawy z dnia 26 kwietnia 2017 roku k. 143/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 2011 roku pozwany zawarł z powodem umowę pożyczki kwoty 80.000 zł, która miała być przekazana pozwanemu transzami. Po otrzymaniu kwoty 50.000 zł pozwany przekazał powodowi 3 albumy zawierające cenne polskie znaczki i obraz. Pozwany nie wziął wówczas od powoda żadnego pokwitowania. Pozwany wziął pożyczkę na leczenie syna, który choruje na schizofrenię. Pozwany umówił się, że zwróci powodowi kwotę 80.000 zł i procent od udzielonej pożyczki w wysokości 11.000 zł. Kwota miała zostać zwrócona powodowi w drugim kwartale 2012 roku. Pozwany wystawił na zlecenie powoda 3 weksle na zabezpieczenie spłaty. Pierwszy w dniu 16 listopada na kwotę 50.500 zł z terminem zapłaty na dzień 16 listopada 2011 roku w Ł.. Dwa kolejne weksle pozwany wystawił w dniu 20 listopada 2011 roku. Pierwszy na kwotę 15.000 zł z terminem zapłaty na dzień 31 grudnia 2011 roku w Ł. oraz drugi na kwotę 26.000 zł płatny dnia 15 marca 2012 roku w Ł.. Weksel wystawiony na kwotę 15.000 zł został przez powoda podarty wobec spłacenia kwoty na nim wskazanej przez pozwanego. W 2012 roku powód na prośbę pozwanego przedłużył termin

spląty, ale zwiększył procent od kwoty udzielonej pożyczki dla siebie o kwotę 6.000 – 7.000 zł. W dniu 16 stycznia 2013 roku pozwany przekazał powodowi w siedzibie powoda przy ulicy (...) w Ł. kwotę 30.000 zł. Pozwany sporządził oświadczenie o wpłaceniu powyższej kwoty, które zostało podpisane przez powoda. Kwota 30.000 zł była zaliczona na poczet weksla wystawionego na kwotę 26.000 zł. Pozwany nie żądał zwrotu weksla, myśląc że samo pokwitowanie wpłaty jest wystarczające. W dniu 7 lutego 2013 roku pozwany po porozumieniu z powodem przekazał na jego rzecz do rąk J. Ł. przy ulicy (...) kwotę 10.000 zł. J. Ł. podpisała pokwitowanie przyjęcia od pozwanego kwoty 10.000 zł. W dniu 10 marca 2015 roku w restauracji (...) przy hotelu (...) w Ł. pozwany przekazał powodowi kwotę 43.000 zł. Pozwany sporządził oświadczenie o spłacie powyższej kwoty które zostało tego dnia podpisane przez powoda. Pozwany zapytał wówczas powoda czy są rozliczeni. Powód powiedział pozwanemu, że jego zdaniem sprawa jest zamknięta.

/weksel wystawiony na kwotę 26.000 zł k. 5, oryginał zabezpieczony pod poz. 5/15, oświadczenie dnia 8 marca 2015 roku k. 137, oświadczenie z dnia 7 lutego 2013 roku k. 17, oświadczenie z dnia 16 stycznia 2013 roku k. 72, weksel wystawiony na kwotę 15.000 zł. K. 74, oświadczenie z dnia 10 marca 2015 roku k. 138, zeznania pozwanego – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 26 kwietnia 2017 roku k. 143, weksel na kwotę 50.500 zł – akta I C 538/15 k. 5/

Pozwany nie informował rodziny o pożyczeniu pieniędzy od powoda.

Pozwany leczy się na depresję, na nadciśnienie i choroby związane z kręgosłupem, ma też kłopoty z sercem.

/zeznania pozwanego – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 26 kwietnia 2017 roku k. 143/

Pismem z dnia 13 stycznia 2015 roku powód reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata S. M. wezwał pozwanego do wykupienia weksla wystawionego na kwotę 50.500 zł i weksla wystawionego na kwotę 26.000 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania informując, że w przypadku niewykupienia weksla w zakreślonym terminie skieruje sprawę na drogę postępowania sądowego.

/wezwanie do zapłaty z dnia 13 stycznia 2015 roku k. 8/

Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka J. Ł. z uwagi na złożenie przez J. Ł. do akt sprawy pisemnego wyjaśnienia, iż korzysta ona z prawa do odmowy składania zeznań i nie zamierza stawić się na wezwanie Sądu.

Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda bowiem powód wezwany do osobistego stawiennictwa na termin rozprawy w dniu 5 października 2016 roku nie stawił się.

Sąd pominął pismo procesowe pełnomocnika powoda z dnia 9 maja 2017 roku bowiem zostało ono złożone już po zamknięciu rozprawy. Pełnomocnik powoda miał możliwość zajęcia stanowiska w sprawie o treści odpowiadającej treści złożonego w dniu 9 maja 2017 roku pisma procesowego w tym prawo do zgłoszenia wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na terminie rozprawy w dniu 26 kwietnia 2017 roku. Pełnomocnik powoda nie stawił się na powyższy termin mimo, iż pełnomocnik pozwanego na poprzednim terminie rozprawy w dniu 30 stycznia 2017 roku oświadczył, że jest w posiadaniu dokumentów dotyczących spląty zobowiązań wynikających z weksla będącego przedmiotem niniejszej sprawy. Mając taką informację mimo to pełnomocnik powoda nie stawił się na termin rozprawy w dniu 26 kwietnia 2017 roku, nie usprawiedliwił swej nieobecności, nie wniósł o odroczenie rozprawy, na termin nie stawił się także powód.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedstawione Sądowi przez pozwanego zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym zostały sformułowane wyłącznie w oparciu o stosunek podstawowy, a więc ten stosunek zobowiązaniowy, w związku z którym wystawiony został weksel.

Zobowiązanie wekslowe ma charakter samodzielny i abstrakcyjny, z zatem niezależny od podstawy prawnej, która spowodowała jego wystawienie. Abstrakcyjność zobowiązania wekslowego polega przede wszystkim na tym, że okoliczności dotyczące stosunku kauzalnego tj. brak, nieważność lub wadliwość tego stosunku nie mają wpływu na ważność zobowiązania wekslowego. Causa zobowiązania będącego podstawą wydania weksla nie jest wyrażona w jego treści i nie ma wpływu na ważność i realizację wierzytelności wekslowej. Zobowiązanie wekslowe nabiera samodzielnego charakteru, jest inkorporowane w dokumencie, jakim jest weksel. Z punktu widzenia wierzyciela posiadanie tego dokumentu jest niezbędną przesłanką istnienia jego uprawnień wekslowych, a zarazem przesłanką legitymacji formalnej (art. 16 Prawa wekslowego) (por. m.in. treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 1990 roku, III CZP 105/89, M. Prawn. 1993/3/88). Tylko posiadacz weksla może bowiem wykonywać prawa z nim związane.

Abstrakcyjność zobowiązania wekslowego znajduje wyraz w ograniczeniu zarzutów, jakimi dłużnik wekslowy może bronić się wobec wierzyciela. We wzajemnych stosunkach między wystawcą weksla, a pierwszym wierzycielem wekslowym (remitentem), wystawca weksla może przedstawić zarzuty oparte na stosunkach osobistych z wierzycielem (zarzuty in personam).

Z ustaleń faktyczny poczynionych przez Sąd wynika, że wystawiony w dniu 20 listopada 2011 przez pozwanego weksel własny miał obok dwóch innych weksli wystawionych również przez pozwanego stanowić zabezpieczenie spłaty umowy pożyczki zawartej pomiędzy stronami w 2011 roku.

W ocenie Sądu pozwany dowodem ze swojego przesłuchania oraz dowodem w postaci załączonych do akt dokumentów wykazał, iż kwota pożyczki udzielona pozwanemu w 2011 roku przez powoda została w całości spłacona, w tym również kwota widniejąca na wekslu wystawionym w dniu 20 listopada 2011 roku na kwotę 26.000 zł. Jak wynika bowiem z powyższych dowodów w dniu 16 stycznia 2013 roku pozwany przekazał powodowi w jego siedzibie przy ulicy (...) w Ł. kwotę 30.000 zł., na dowód czego pozwany sporządził oświadczenie o wpłaceniu powyższej kwoty, które zostało podpisane przez powoda. Zgodnie z porozumieniem między stronami kwota 30.000 zł została zaliczona przez powoda na poczet weksla wystawionego w dniu 20 listopada 2011 roku na kwotę 26.000 zł. Pozwany w sposób szczegółowy wyjaśnił jaką kwotę pożyczył od pozwanego na jaki cel, kiedy i gdzie dokonywał zwrotu rat pożyczki. W ocenie Sądu zeznania pozwanego są spójne i logiczne oraz korespondują z dokumentami znajdującymi się w aktach sprawy. Sąd nie znalazł podstaw by odmówić wiary zeznaniom pozwanego. Wiarygodności zeznań pozwanego nie podważył i nie starał się nawet podważyć sam powód. W ocenie Sądu powód aczkolwiek reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie był w ogóle zainteresowany wynikiem postępowania. Powód nie stawiał się bowiem na żaden z terminów rozprawy w celu złożenia zeznań w sprawie, przedstawienia swojego stanowiska, ustosunkowania się do zarzutów podnoszonych przez pozwanego, w tym zarzutu dotyczącego spłacenia całej pożyczonej od powoda kwoty. Nadto jak wynika z oświadczenia pełnomocnika powoda złożonego na rozprawie w dniu 30 stycznia 2017 roku pełnomocnik powoda nie miał kontaktu z powodem od dłuższego czasu i nie był w stanie wyjaśnić przyczyn jego niestawiennictwa na rozprawie w dniu 30 stycznia 2017 roku. Wypada również zauważyć, że oświadczenie pełnomocnika strony powodowej co do tego, iż pozwany nie spełnił na rzecz powoda roszczenia zabezpieczonego wekslem nie stanowi w myśl procedury postępowania cywilnego dowodu w sprawie.

Mając powyższe na względzie, Sąd uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 18 lutego 2015 roku przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi pod sygn. akt I Nc 111/15 i oddalił powództwo.

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) nieuiszczone koszty sądowe obejmujące wynagrodzenie biegłego z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii R. G. Sąd postanowił przejąć na rachunek Skarbu Państwa.